

Posudek konzultanta na diplomovou práci Kateřiny Stárkové

Česká televize mezi státem a trhem: Problematika fungování televize veřejné služby v České republice

Elektronická média revolucionalizovala veřejný prostor rozhýbáním relativně usazených a vazeb mezi jeho staršími aktéry. Lze říci, že politický systém žádné země se dosud uspokojivě nevyrovnal s novými možnostmi, ale i riziky, které tato média přinesla do zprostředkování, ale i formování veřejně politického diskursu. Tím dále pak k tomu mají (alespoň prozatím) postkomunistické země, které musely v nezvykle krátké době radikálně přehodnocovat vazby mezi tržní a správní regulací. Proto je téma, které si diplomantka zvolila, právě tak aktuální jako náročné.

Práce je členěna přehledně a logicky do dvanácti částí. V teoretické části se opírá o koncept veřejného zájmu a sleduje i regulační působení státu a trhu; ve druhém případě pak především způsoby financování média, které si diplomantka vybrala k detailnější analýze, České televize. Obsah práce dokumentuje přehled autorky o způsobech financování veřejnoprávních televizí v různých evropských zemích, o evropském kontextu působení televizí veřejné služby i o nedávné historii související s tzv. krizí České televize a pokusu o její řešení následnými legislativními úpravami.

Metodicky se práce opírá kromě studia dokumentů a rozhovorů také o multikriteriální analýzu regulace a fungování veřejné služby v České republice a dalších třech evropských zemích, a k jejím pozitivům lze přičíst i pokus o návrh mediální politiky pro fungování veřejné služby v ČR, uplatňující metodu stromu cílů.

So far, so good. Pokud ale analyzujeme souvztažnosti jednotlivých částí předložené diplomové práce, a pokud se navíc pohroužíme i do detailnějšího studia jejích jednotlivých částí, nemůžeme si nepovšimnout i jejích slabin. Začal bych u těch skutečně nejzbytečnějších: u nedbalé editace textu, v němž se občas setkáme i s gramatickými chybami. To mne mrzí o to víc, že jsem na podobné závady v pracovních verzích textu diplomantku v průběhu konzultací opakovaně upozorňoval. Také teoretická východiska se omezují téměř výhradně pouze na specifikaci poslání a cílových funkcí médií veřejné služby. Postrádám zde explicitně formulovaná konceptuální schémata, která by byla schopna nabídnout výklad složitých souvislostí mezi rolemi, aktivitami a dopady činností jednotlivých aktérů, právě tak jako

specifičtější vymezení potenciálních kontrolních mechanismů schopných veřejné zájmy, na něž se práce odvolává jako na klíčové kritérium, také odpovědně artikulovat, přijímat, realizovat a vyhodnocovat – tedy na zpětnovazební korekční mechanismy propracovávané především teorií řízení a kybernetikou. Také interpretace státu a trhu jako regulátorů je čtenáři nabídnuta v poměrně schématické podobě: od taxativní vymezení jejích předností ve srovnání s druhým regulativem autorka přechází okamžitě k líčení řešení konkrétních situací v ČT jejím vedením. Právě tato část textu vzbuzuje nejvíce dojem jen letmo formulovaných závěrů, k nimž zřejmě nebylo možno dospět na základě odpovědné a detailní veřejně politické analýzy.

Celkově práci hodnotím mezi stupněm dobře a velmi dobře. K lepšímu hodnocení se přikloním, pokud diplomantka v průběhu obhajoby uspokojivě odpoví na následující otázky:

1. Jak ob stojí tvrzení na str. 17, že „V kapitalistické společnosti je žurnalistický text zbožím, které musí být prodáno kultivovaným a náročným spotřebitelům ve stále nekompromisnějším tržním prostoru“, v konfrontaci s prokazatelným trendem banalizace a dokonce vulgarizace mediálních sdělení ve světě i u nás?
2. Jak lze obhájit konstatování, že „Televizím, které jsou placeny jen z televizního poplatku hrozí, že ztratí kontakt s realitou ve společnosti a stanou se elitářským médiem určeným jen pro malou skupinku vyvolených“? (s. 23)
3. Jak lze smysluplně interpretovat obsah věty „Charakteristickým rysem české mediální politiky je prorůstání světa politiky, ekonomiky a médií“? (s. 28, znovu na s. 92)

Praha, 8.2. 2005

Prof. Dr. Martin Potůček, CSc.MSc.